

מן התלמוד

סדר נזיקין, מסכת סנהדרין צ"ו

אמר רבא: טעין תלת מאה כודנייתא נרגא דפרזלא דשליט בפרזלא שדר ליה נבוכדנצר לנבוזראדן, כולוהו בלעתניהו חד דשא דירושלם... בעי למיהדר, אמר: מסתפינא דלא ליעבדו בי כי היכי דעבדו בסנחריב. נפקא קלא ואמר: שוור בר שוור, נבוזראדן שוור, דמטא זימנא דמקדשא חריב והיכלא מיקלי.

כודנייתא - פרדות

נרגא דפרזלא - גרזנים מברזל

שוור בר שוור - קופץ בן קופץ

הסבר: נבוכדנצר מלך בבל שלח לשר שלו, נבוזראדן, 300 פרדות עמוסות בגרזנים עשויים מברזל שחותך ברזל, וכולן התנפצו על שער אחד בירושלים. רצה נבוזראדן ללכת משם, כי חשש שה' ישמיד את צבאו כפי שעשה לסנחריב. יצאה בת קול ואמרה לו: קופץ בן קופץ, נבוזראדן קפץ, שהגיע זמנו של המקדש להיחרב והיכל להישרף.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חיילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הגבול ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן יי את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חיילינו
מכל צרה ופוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאיהם תחתייהם,
ועטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקים בהם הכתוב:
"כי יי אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המניש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:21	כניסת שבת: 18:57
יציאת שבת: 19:33	יציאת שבת: 20:00
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:36	כניסת שבת: 18:07
יציאת שבת: 19:35	יציאת שבת: 19:27



תלמוד ישראלי

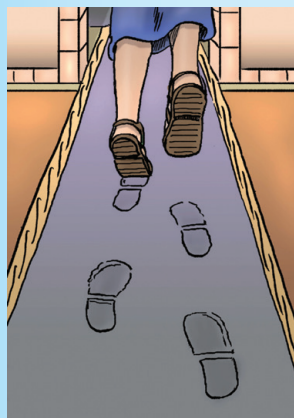
הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת סנהדרין דף צ"ו-ק"ב
פרשת פקודי | כ"ג-כ"ט באדר תשפ"ה (23-29 למרץ 2025)

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויוציאם מצרה לרוחה

להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים ורפואת הפצועים

דף צ"ו: מדוע זכה נבוכדנצר להיות מלך?



בתחילת דרכו היה נבוכדנצר סופר המלך. באותם ימים חלה חזקיהו המלך ונטה למות, ולאחר מכן הקב"ה הודיע לו שהוא מוסיף על חייו חמש עשרה שנה והוא לא ימות. בעת שה' ריפאהו הוא האריך את היום והשמש חזרה עשר שעות לאחור. בלבד מלך באותם ימים מרודך בלאדן, שהיה רגיל לאכול בחצות היום ואחר כך היה ישן שלוש שעות, ואז היה על משרתיו להעירו. אותו היום הוא התעורר וראה שהבוקר כבר עלה. כעס המלך על עבדיו ואמר: "הנחתם לי לישון כל הלילה עד למחרת?". אמרו לו: "לא, אלא היום חזר לאחוריו", והם סיפרו לו את מה שאירע למלך חזקיהו. מלך בבל התפעל וצוה לשלוח לו מתנות ומכתב ברכה. נבוכדנצר סופר המלך לא היה נוכח באותה שעה וממלא מקומו הוא שכתב את המכתב, וכך כתב: "שלום למלך חזקיהו, שלום לעיר ירושלים ושלום לאלוקים הגדול", והמכתב נשלח. כשחזר נבוכדנצר נודע לו הדבר והוא טען: "וכי ראוי להקדים את חזקיהו להקב"ה? הרי כן יש לכתוב: שלום לאלוקים הגדול, שלום לעיר ירושלים, שלום למלך חזקיהו...". פסע נבוכדנצר ארבע פסיעות כדי לקרוא לשליח שיחזור כדי שהמכתב יוחלף. בזכות אותן פסיעות שפסע לכבוד הקב"ה - הוא זכה למלוכה.

דף צ"ז: עיר האמת



התלמוד בדף זה עוסק בשבח מידת האמת, ומספר מעשה באנשי מקום שקיבלו על עצמם שבטם פנים ואופן לא ישקרו. אותו מקום נקרא "קושטא" - "אמת" בארמית. בעקבות מנהגם זכו בני אותו מקום שאיש מהם לא נפטר לפני זמנו. פעם אחת הגיע לשם אדם שהתחתן עם בת המקום ונולדו לו שני בנים. יום אחד דפקה שכנה על דלת ביתו וביקשה את אשתו. מכיון שאותה שעה אשתו חפפה את ראשה, הוא חשב שאין זה דרך-ארץ לספר לשכנה מדוע אשתו אינה יכולה לגשת אליה, ולכן הוא שיקר ואמר: "היא איננה בבית". לאחר מכן מתו שני בניה של אותו אדם. באו אליו אנשי המקום ואמרו לו: "בבקשה עבור דירה למקום אחר, איננו רוצים שתביא את מלאך המות לעירנו".

הפריצה לכלא עכו

פעולה זו פגעה קשות ביוקרתם של הבריטים
וחיזקה את המורל של היישוב היהודי.



זאב ז'בוטינסקי בחצר כלא עכו, 1920
(Wikipediaמכון ז'בוטינסקי בישראל)

מתפללים

אחרי שתלמידי הכיתה למדו בדף היומי על חשיבות אמירת האמת, התעורר ביניהם דיון סוער. אחד מהתלמידים הצליח להשיג את המבחן בחשבון שעתיד להתקיים למחרת. עם תחילת המבחן המורה שאל האם מישהו ראה את המבחן לפני שהוא חולק לכיתה, התלמידים התלבטו האם ומה לענות למורה.



מצד שני:

חלק מהתלמידים טען שהשתיקה שלהם היא כמו שקר, בעוד שהם יודעים את האמת שיש תלמיד אחד או כמה שראו את המבחן. ולכן עם כל הצער ועוגמת הנפש שייגרמו להם, עליהם לדבוק במידת האמת ולומר למורה את האמת.



מצד אחד:

מצד אחר:
חלק מהתלמידים טענו שזה לא העניין שלהם להניד למורה שילד אחד ואולי עוד כמה ראו אותו. אם אותם ילדים יגידו זאת בעצמם למורה זה עניין שלהם, אבל שאר התלמידים לא חייבים לומר זאת למורה.



אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשלוח אותנו ונפרסם אותה
אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם
משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

📍 | על המפה - מבצר שוני - פארק ז'בוטינסקי

מבצר שוני, הקרא גם פארק ז'בוטינסקי, נמצא בין זכרון יעקב לבנימיה. הוא נקרא כך על שם מבצר עות'מאני שנבנה במקום על חורבות תיאטרון רומאי. בשנת 1939 הוקמה במקום נקודת התיישבות על ידי תנועת בית"ר, ובשל הבידוד של המקום הוא שימש את אנשי האצ"ל



האנדרטה בטיילת עכו לזכר אנשי
האצ"ל והלח"י שנפלו במהלך
הפריצה לכלא עכו ובעקבותיה
(Wikipedia)

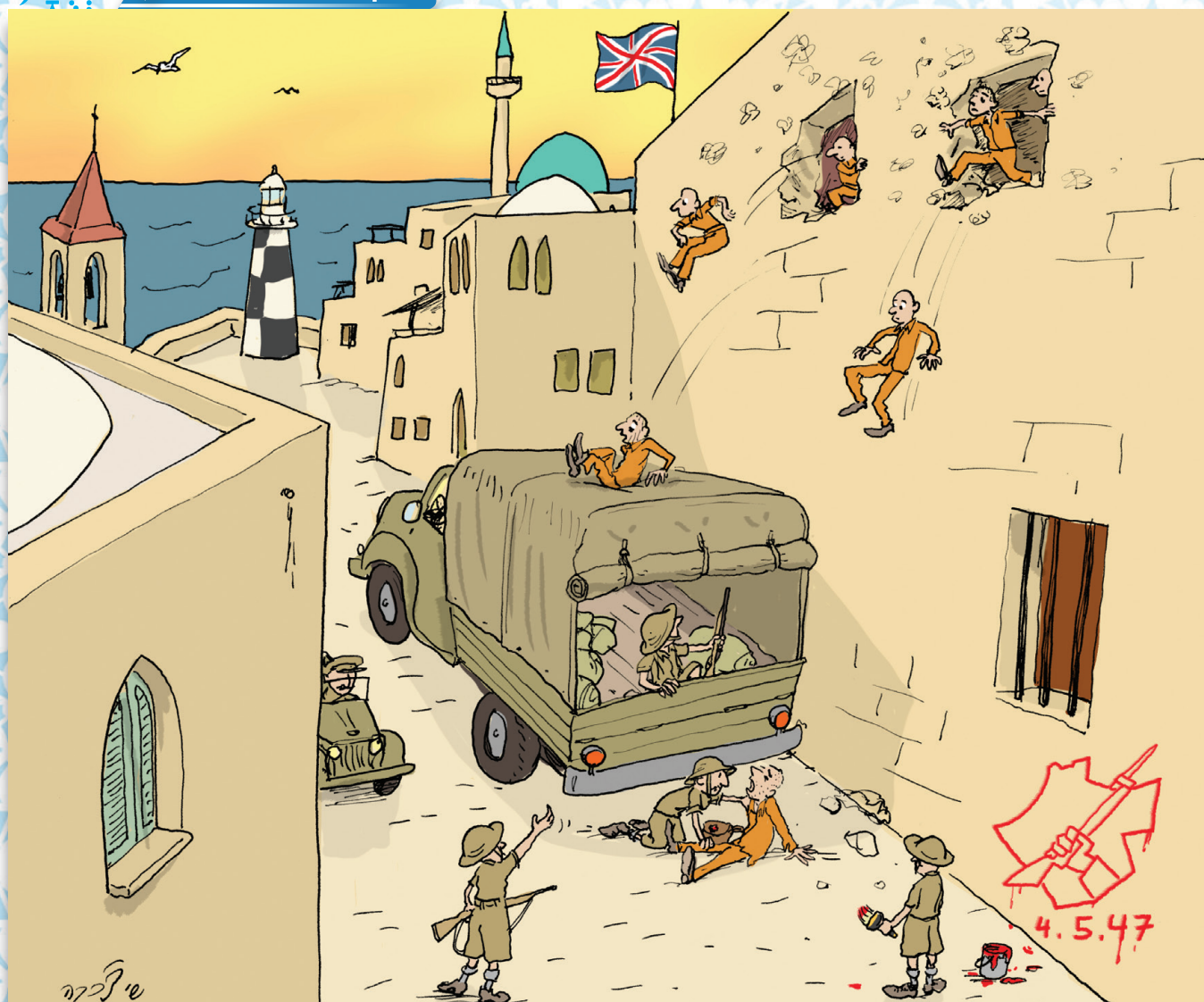
לאימונים, לקורסי שימוש בנשק וקורסי מפקדים, ולנקודת יציאה לפעולות שונות. בין היתר יצאו משם להשתלטות על רכבת הנשק, לפריצה למחנה 80, להתקפה על בניין הבולשת בחיפה ולפריצה לכלא עכו לאחר הקמת ושילובו של האצ"ל בצה"ל הפך המקום לפארק ציבורי. כיום נמצא שם מוזיאון אחיעם לפיסול.

מי אנחנו?

1. שלושה ארגוני מחתרת בארץ ישראל במאה ה-20.
2. פעלו נגד השלטונות הבריטים.
3. במסגרת פעילותם תקפו בסיסי צבא ומוסדות שלטון.
4. סייעו לקליטת מעפילים בארץ.
5. היו בעלי גישות שונות למאבק, ולעיתים פעלו אחד נגד השני.
6. לאחר הקמת המדינה השתלבו בצה"ל.

„לולא, אלא" ו"לולא, אלא"





4. יום העצמאות
3. יום העצמאות
2. יום העצמאות
1. יום העצמאות



התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מהו האירוע המצויר כאן?
- 2 מתי הוא התרחש?
- 3 איזה נמל מצויר ברקע?
- 4 סמל של איזה ארגון מצויר על הקיר?

חמ"ל של מושג

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

עולי הגרדום

עולי הגרדום הוא כינויים של לוחמי מחתרות יהודים שהוצאו להורג בידי שלטונות המנדט הבריטי. הללו היו שנים עשר לוחמים, מתוכם תשעה מהאצ"ל ושלושה מהלח"י. עשרה מאיתם הוצאו להורג בתלייה, ושניים שלחו יד בנפשם. הם מכונים גם "הרוגי מלכות". בין עולי הגרדום: שלמה בן יוסף, דב גרונר, מאיר נקר, אבשלום חביב, יעקב וייס, משה ברזאני ומאיר פיינשטיין.



5780
ה'תש"פ



5778
ה'תשע"ח



5727
ה'תשנ"ז



5708
ה'תש"ח



5707
ה'תש"ז



5699
ה'תרצ"ט



5657
ה'תר"ץ



5323
ה'רמ"ח



5260
ה'ת"ש



5258
ה'תרס"ח



4900
ה'רמ"ב



4800
רש"י



4650
רבי סעדיה גאון



4260
ימי הביניים



510
תקופת הראשונים



1492
גירוש ספרד



1500
ה'ת"ק



1897
ה'תר"ל



1939
שואה



1947
ה'תש"ז

1967
מלחמת ששת הימים

1969
ה'תשכ"ט

2017
למדינת 70 שנה

2019
שנת תש"פ

2019
שנת תש"פ



סדר נזיקין | מסכת סנהדרין, דף צ"ח - ק"ב

דף צ"ח: המשיח

האמונה בביאת המשיח הנה חלק מיסודות היהדות, ובכל הדורות יהודים קיוו וציפו לביאת המשיח. בין היתר נכתב בתלמוד שיש זמן שקבע הקב"ה לגאולה, אבל אם עם ישראל יזכה - אזי ה' ימהר את הגאולה.

הרמב"ם בהלכות תשובה כותב שחכמי ישראל נתאוו וציפו לימות המשיח כדי שאומות העולם המטרידות אותנו וגורמות לביטול תורה וניחו לנו, וכן נוכל ללמוד תורה ביתר שאת, לקיים מצוות ומעשים טובים, ולזכות לחיי העולם הבא.

דף צ"ט: חשיבות לימוד התורה

התלמוד עוסק בחשיבות לימוד התורה, ובתרומה של הלימוד הזה לעם ישראל. לומדי התורה העוסקים בריצונות ובאמת בלימוד ובדבקות בתורה תורמים לרוחם ולחוסנם הרוחני של העם היהודי, ובכך הם שותפים לקיום העולם.

אפילו על אנשי סדום הרעים והחטאים אמר הקב"ה שאם ימצאו בסדום כמה אנשים צדיקים הוא יסלח להם ולא יענישם בחומרה.

דף ק': "בן סירא"

חכמי התלמוד בתקופתם תיקנו איסור קריאה ב"ספרים החיצונים". אלה ספרים שחיברו כופרים שפירשו את פסוקי התורה ככל העולה על רוחם. התלמוד מזכיר גם את ספר "בן סירא". יש אומרים כי הוא בנו של הנביא ירמיהו, והוא כתב ספר משלים ובו גם דברי חוכמה ויש לפעמים שהתלמוד מזכיר ציטוטים מספר זה. בימינו אבד ספר בן סירא ואין לנו אלא קטעים שתורגמו בידי אחד מצאצאיו של בן סירא לשפה היוונית.



דף ק"א: טיפול רפואי בשבת

חז"ל גזרו, שמי שחולה רק קצת ולא באופן רציני - שישתדל לא ליטול תרופה בשבת, מפני שחכמים חששו שמא לצורך הכנת התרופה הוא ישחק (יטחן) חומרים שטוחנים כדי להכין תרופה.

מי שעינו התנפחה - מותר לו להניח עליה כלי מתכת צונן כדי להקל מהנפיחות והכאב. יש מסבירים שהותר כן מפני שאין ניכר שעושה כן לרפואה, שהרי גם אנשים בריאים נוהגים כן לפעמים, וכל פעולה שגם בריאים נוהגים בה לא נאסרה.

דף ק"ב: פיצול המלכות בישראל

לאחר שגופר שלמה המלך, מלך רחבעם בנו תחתיו.

ביקשו בני ישראל שהמלך רחבעם יקל מעליהם את עול המיסים, אבל רחבעם הלך אחרי עצה טיפשית ולא הסכים לכה, אלא אמר להם: "אכביד עליכם את עול המיסים עוד יותר". באותה עת התאספו שבטי ישראל בשכם ועשרת השבטים החליטו להקים ממלכה חדשה "מלכות ישראל", והמליכו עליהם את ירבעם בן נבט, ומאז היו שני מלכים - מלך יהודה ומלך ישראל.

ירבעם בן נבט חשש שכשיעלו בני ישראל לירושלים להקריב קורבנות, הם עוד עלולים להתחרט ולקבל עליהם את רחבעם בן שלמה למלך, לפיכך הוא אסר לעלות לרגל והקים עגלי זהב וצוה להקריב להם קורבנות במקום בבית המקדש, וכן הוא גרם להחטיא את הרבים עד שהתלמוד אומר שאין לו חלק לעולם הבא.



דבר תורה

מדוע טורח משה לפקוד ולמנות בתחילת הפרשה את סך כל התרומות והחומרים שתרמו בני ישראל למלאכת המשכן? מדוע טורחת התורה לציין לנו מה בדיוק נעשה בכל פרט ופרט שתרמו בני ישראל ולא יזהו כלי השתמשו בו?

על עניין זה מובא במדרש כי משה ביקש לקיים את הפסוק "והייתם נקיים מה' ומישראל". משה ידע ללא כל ספק כי הוא השתמש בכל תרומותיהם של בני ישראל ביושר ובניקיון כפיים, אך לא היה די לו להיות "בסדר" עם הקב"ה בלבד, והוא רצה גם לדאוג לכך שבקרב בני ישראל לא יעלה חשש כנגדו. כדי להיות "נקי" ממראית עין גם כלפי הבריות, הוא בחר למנות ולפרט מה נעשה עם כל תרומה וכך יתקדש שם ה' גם בשמים וגם בארץ.



חידה!

למדנו על העיר קושטא שבה הקפידו על אמירת האמת. השלימו את המילים החסרות בפסוקים הבאים שמופיעה בהם המילה אמת:

1. "תתן אמת ליעקב, חסד ל

" (מיכה ז', כ')

2. "ה' א-ל רחום וחנון

ורב

חסד ואמת" (שמות ל"ד, ו')

3. "אמת מארץ תצמח ו

משמים נשקף" (תהילים פ"ה, י"ב)

אמת (אמת) וחסד (חסד)
(אמת וחסד)

שאלות השבוע

- מי היה בן סירא?
- מדוע יש להימנע מלקיחת תרופות בשבת במקרה של חולי קל?
- מה גרם לפיצול בין ממלכת ישראל ויהודה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

